

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila a soudkyň Lenky Kaniové a Kateřiny Štěpánové v právní věci žalobce: **J. C.**, zastoupen JUDr. Zdeňkou Doležilkovou, advokátkou se sídlem Ovesná 356/7, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2021, č. j. 142042/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2024, č. j. 22 A 21/2021-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2020, č. j. SMO/556237/20/OŽP/Záp, Magistrát města Ostravy (dále jen „stavební úřad“) podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), ve spojení s § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, zamítl žalobcovu opětovnou žádost o dodatečné povolení stavby vodního díla „*Zatrubnění bezejmenného potoka, X., parcela č. X*“.

[2] Toto rozhodnutí napadl žalobce odvoláním. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žalobcovu odvolání zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který nejprve rozsudkem ze dne 13. 1. 2022, č. j. 22 A 21/2021 - 29, žalobě vyhověl, rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že stavební úřad rozhodoval již o opakované (druhé) žádosti žalobce o dodatečné povolení stavby, která však byla podána po lhůtě 30 dnů stanovené v § 129 odst. 2 stavebního zákona. Cílem této lhůty bylo zamezit opakovaným žádostem o dodatečné povolení, a taková žádost proto měla být posouzena jako zjevně nepřipustná podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. S tímto hodnocením se však neztotožnil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2024, č. j. 4 As 42/2022 - 19, jímž vyhověl kasační stížnosti žalovaného a rozsudek krajského soudu zrušil. Zavázal jej, aby se žalobou zabýval věcně.

[4] Nyní napadeným rozsudkem krajský soud žalobu zamítl. V souladu se závazným názorem kasačního soudu se zabýval námitkami žalobce. Ten nesouhlasil se závěry závazného stanoviska odboru ochrany životního prostředí Magistrátu města Ostravy (dále jen „orgán ochrany přírody“) ze dne 22. 2. 2016, podle něhož „zatrubnění“ potoka není v souladu se zájmy chráněnými zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, konkrétně narušilo přirozený charakter vodního toku a jeho významnou ekologicko-stabilizační funkci, včetně biotopu rostlinných a živočišných druhů. Žalobce také namítl, že v řízení o opakované žádosti mělo být zpracováno nové závazné stanovisko, neboť správní orgány se nemohly odvolávat na závazné stanovisko, vyžádané v předchozím řízení.

[5] Krajský soud v napadeném rozsudku odkázal na § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, dle kterého je nutné pořídit závazné stanovisko orgánu ochrany přírody v případě zamýšleného zásahu do ekologicko-stabilizačního prvku, jenž může takový prvek poškodit nebo zničit. Potok je dle krajského soudu ekologicko-stabilizačním prvkem podle § 3 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho funkce byla stavebním zásahem žalobce (vložení trubky do vodního toku a zasypáním koryta) narušena. Krajský soud se neztotožnil ani s tím, že by bylo nezbytné pro řízení vyžádat nové závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Žalobce neuvedl žádné nové okolnosti, na jejichž základě by bylo nutné pořídit nové závazné stanovisko. Sám pak v odvolacím řízení nerozporoval, že správní orgány nevyžádaly vypracování nového závazného stanoviska, a ani jeho pořízení nenavrhoval. Krajský soud proto uzavřel, že správní orgány správně vycházely z již existujícího závazného stanoviska orgánu ochrany přírody.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel má za to, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku „vyčerpání“ závazného stanoviska, jelikož bylo vydáno pro předchozí, již pravomocně skončené řízení. Nesouhlasí s tím, že dodatečné povolení stavby „zatrubnění“ koryta potoka vyžaduje závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. I kdyby tomu tak bylo, pak oponuje závěru

pokračování

krajského soudu, že správní orgány nebyly povinny pořídit nové závazné stanovisko. Podle stěžovatele tak v řízení o jeho opakované žádosti o dodatečné povolení chybělo závazné stanovisko orgánu ochrany přírody, resp. bylo nesprávně a nezákonně použito stanovisko z předchozího řízení.

[8] Stěžovatel též nesouhlasí se zjištěným skutkovým stavem. Krajský soud nevzal v potaz stav potoka před a po zatrubnění. Svedená voda nepocházela z přirozeného toku, jak tvrdí krajský soud, ale ze stojící vody. Ke stejnému závěru by dospěl nejen krajský soud, ale i správní orgány, pokud by provedly místní šetření.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou. Ztotožnil se s krajským soudem v tom, že závazné stanovisko ze dne 22. 2. 2016 bylo nadále použitelné i v řízení o opakované žádosti o dodatečné povolení stavby. Žalovaný neuvedl žádné nové skutečnosti, jež by odůvodnily nutnost vydání nového závazného stanoviska. Žalovaný proto považuje napadený rozsudek za správný a vyčerpávající.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná, má rovněž požadované náležitosti, byla podána včas a oprávněnou osobou. Důvodností kasační stížnosti se soud zabýval v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Po takto provedeném posouzení dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[11] Kasační soud se nejprve zabýval námitkou, podle níž bylo závazné stanovisko orgánu ochrany přírody „konzumováno“ v původním řízení, a správní orgány je proto nemohly použít znovu v řízení o opakované žádosti o dodatečné stavební povolení.

[12] Podle § 149 odst. 1 správního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, *[z]ávazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány. Podle odst. 4 téhož ustanovení [j]estliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.*

[13] Podle § 4 odst. 4 stavebního zákona *[d]otčený orgán je vázán svým předchozím stanoviskem nebo závazným stanoviskem. Navazující stanoviska nebo navazující závazná stanoviska mohou dotčené orgány v téže věci uplatňovat pouze na základě nově zjištěných a doložených skutečností, které nemohly být uplatněny dříve a kterými se podstatně změnily podmínky, za kterých bylo původní stanovisko nebo závazné stanovisko vydáno, nebo skutečnosti vyplývající z větší podrobnosti pořázené územně plánovací dokumentace nebo podkladů pro rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu územního plánování nebo stavebního úřadu podle tohoto zákona, jinak se k nim nepřiblíží.*

[14] Námitka stěžovatele, že krajský soud nesprávně vyhodnotil povinnost správních orgánů vyžádat si opětovně závazné stanovisko orgánu ochrany přírody z důvodu jeho „vyčerpání“ v pravomocně skončené věci, není důvodná. Z výše citovaných ustanovení správního řádu i stavebního zákona vyplývá, že platnost závazných stanovisek není (až na některé výslovně stanovené výjimky) časově nijak omezena, a to ani v důsledku jejich užití v jiných či předcházejících řízeních. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nemají závazná stanoviska objektivně vymezený předmět řízení (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009 - 113, publ. pod č. 2434/2011 Sb. NSS) a omezena jsou jen změnou poměrů (skutkového stavu), případně následným vydáním nového závazného stanoviska.

[15] Nelze proto přisvědčit stěžovateli argumentaci, že se závazná stanoviska „vyčerpávají“ („konzumují“) jejich použitím v předcházejících řízeních (srov. obdobě rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2024, č. j. 4 As 85/2023 - 92). Krajský soud proto postupoval správně, jestliže shledal žalobní námitku nedůvodnou. S ohledem na to, že správní orgány posuzovaly v obou řízeních stále stejnou stavbu „zatrubnění“ koryta potoka a stěžovatel sám ani netvrdil, natož aby dokládal jakékoliv nové skutečnosti, pak bylo možné vycházet z původního závazného stanoviska a správní orgány nebyly povinny vyžadovat jeho nové pořízení.

[16] Kasační soud se ztotožnil i se závěrem krajského soudu (blíže viz body 17–21 napadeného rozsudku), že vyžádání závazného stanoviska bylo v tomto případě nezbytné, neboť předmětem posouzení byl zásah do vodního toku, který ohrožil jeho ekologicko-stabilizační funkci.

[17] Konečně soud považuje za nedůvodnou i námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu (neprovedení místního šetření). Kromě skutečnosti, že správní orgány byly v tomto řízení vázány závazným stanoviskem, lze odkázat na fotodokumentaci založenou ve správním spise, z níž dostatečně vyplývají rozhodující skutkové okolnosti a faktické poměry na místě samém.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů posoudil napadený rozsudek krajského soudu jako zákonný a kasační stížnost stěžovatele v souladu s § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[19] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. května 2024

pokračování

Ivo Pospíšil
předseda senátu